

Täienduskoolituse õppekava

1. Õppekava nimetus: Laste seksuaalne väärkohtlemine ja inimkaubandus

2. Õppekavarühm: sotsiaaltöö ja nõustamine

3. Eesmärk ja õpiväljundid

3.1 Eesmärk

Koolituse lõpuks teab osaleja, kuidas ennetada laste seksuaalse väärkohtlemise ja inimkaubanduse ohvriks langemist ja kuidas vajadusel toetada lapsi võimalikeks eksploateerimise tagajärgedega toimetulekul.

3.2 Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- kirjeldab lapse arengule vastavat seksuaalsust;
- kirjeldab seksuaalse väärkohtlemise ja inimkaubanduse olemust ja levikut;
- nimetab seksuaalse väärkohtlemise ja inimkaubanduse ohvri tunnuseid;
- teab kuidas ennetada lapse ohvriks sattumist;
- oskab adekvaatselt reageerida väärkohtlemise ja inimkaubitsemise juhtumi korral;
- kirjeldab trauma mõju lapsele;
- teab traumakogemusega lapse ja tema võrgustiku toetamise võimalusi.

4. Sihtgrupp ja õppe alustamise tingimused

Asendushooldusteenuse pakkujad (asendus- ja perekodu töötajad) ja lastekaitsetöötajad.

5. Õppe kogumaht, selle ülesehitus, õppekeskkond ja õppevahendid

Õppemaht on 64 akadeemilist tundi kontaktõppes. Koolitused toimuvad õppetöök sobivate tingimustega koolitusruumides ja/või õppetööd toetavates veebikeskkondades. Õppijate arv ühes grupis on kuni 20 inimest. Osalejatele on õppevahenditena tagatud esmased kirjutusvahendid ja paber. Vajadusel tagatakse osalejale õppetöök vajalikud veebikeskkonnad, mille kasutamiseks kasutab koolitusel osaleja isiklikku arvutit.

6. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu õppematerjalid ja -meetodid

Koolitus toimub kontaktõppes, kas lähiõppe (klassiruumis) või kaugõppe (veebis) formaadis. Kontaktõpe toimub päevasel ajal, lähiõppe korral mahus kuni 8 akad/h järjest (lisanduvad pausid ja lõuna) ning kaugõppe puhul mahus kuni 4 akad/h järjest (lisanduvad pausid). Kontaktõppe peamiseks õppemeetoditeks on lühiloengud, grupiarutelud, harjutused, rollimängud, juhtumianalüüsid ja refleksioon. Peamised õppematerjalid on toetavad ettekanded/esitlused, õppematerjal, töölehed ja õppevideod.

Õppe sisu, ülesehitus ja maht

I mooduli LAPSE SEKSUAALSUS maht on 8 akad/h ning selle raames kaetakse teemad:

- Lapse ja noore seksuaalsus
- Lapse ja noore seksuaalne areng ning selle toetamine
- Erivajadusega lapse seksuaalsus

II mooduli LAPSE SEKSUAALNE VÄÄRKOHTLEMINE JA MÄRKAMINE maht on 16 akad/h ning selle raames kaetakse teemad:

- Laste ja noorte vastu suunatud seksuaalne väärkohtlemine
- Seksuaalse väärkohtlemise liigid
- Seksuaalse väärkohtlemise levik
- Haavatavus
- Seksuaalsele väärkohtlemisele viitavad märgid
- Laste ja noorte (eba)sobiva seksuaalkäitumise määratlemine (Lipusüsteem)
- Väärkohtlemisest teavitamine
- Erinevad teenused

III mooduli LASTE JA NOORTE INIMKAUBANDUS maht on 8 akad/h ning selle raames kaetakse teemad:

- Inimkaubanduse olemus Eestis
- Inimkaubanduse ohvrite tuvastamist hõlbustavad näitajad
- Laste ja noorte värbamine inimkaubandusse ja värbamise trendid
- Inimkaubanduse ohvriks langemise mõju ulatus
- Inimkaubanduse tuvastamise ja menetlemise protsess, sh andmekaitse
- Taasohvistamine

IV mooduli VÄÄRKOHTLEMISE MÕJU JA LAPSE/NOORE TOETAMINE maht on 16 akad/h ning selle raames kaetakse teemad:

- Seksuaalselt väärkoheldud laps ja tema psühholoogiline seisund
- Seksuaalselt väärkoheldud lapse ja pereliikmete toetamine, sh lapsega suhtlemine ning tegutsemisviisid
- Sotsiaalse võrgustiku olulisus lapse toetamise protsessis
- Komplekstrauma mõju
- Reaktsioonid traumaatilise sündmuse puhul
- Reaktsioonid traumaatilise sündmuse järel
- Traumakogemuse võimalikud päästikud
- Tegurid, millega arvestada seksuaalselt väärkoheldud ja/või inimkaubanduse ohvriks langenud laste kasvatamisel
- Enesehinnang ja minapilt
- Lapse ennast kahjustav käitumine ja enesetapumõtted
- Lapse toetamine emotsioonidega toimetulekul

V mooduli VÄÄRKOHTLEMISELE REAGEERIMINE SH VÕRGUSTIKUTÖÖ JA OSAPOOLTE ROLLID maht on 16 akad /h ning selle raames kaetakse teemad:

- Menetluse etappide ülevaade
- Võrgustikutöö olulisus, partnerid ja perekond
- Seksuaalselt väärkoheldud lapse teraapia olulisus
- Lapse bioloogilise perega suhtlemine
- Seksuaalselt väärkoheldud lapse võrgustiku toetamise olulisus (sekundaarne trauma, läbipõlemine, kaastundeväsimus)

7. Hindamine ehk õppe lõpetamise tingimused

Koolituse läbimise tingimuseks on vähemalt 85 protsendi ulatuses kontaktõppes osalemine.

8. Väljastatavad dokumendid

Tõend

9. Koolitajate kvalifikatsioon

Koolitajatelt nõutakse koolitusmooduli teemaga seotud eriala või lähedase eriala kõrgharidust ning koolitamiskogemust viimasel kahel aastal (vähemalt üks koolitus igal aastal).